

Velja v Ljubljani
in po pošti:

za leto . . . K 84.—
za pol leta . . . 42.—
za četrt leta . . . 26.—
za mesec . . . 9.—

Za inozemstvo:

za leto naprej K 92.—
za pol leta . . . 56.—
za četrt leta . . . 26.—
za mesec . . . 9.—

Jugoslavija

Na pisemne naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
vnaprej.

ter 45 ml.
za enkrat
krat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 860. Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov t. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Grozna nesreča v vlaku pri Sevnici.

Italija za sporazum z Jugoslovani? — Boljševiška agitacija v Italiji. — Slovenski
socijalisti v opoziciji. — Židovski kapital v Sloveniji.

Kaj pa ovaduhi?!

O teh psih na Hrvaškem in Bosni
precej pišejo. Žalobog, da je vse to
samo špektakel, ki je dobil celo svoje
poverjenstvo. Kaj je pa treba rokavic
za to reč: res, da so ovaduhi naj-
gusnejša žival, toda da se jih tudi
brez rokavic prijeti. Le politično či-
stim, neomadeževanim ljudem dajte
zadevo v rešitev, pa ne bo treba no-
benih ceremonij. Kdaj se bomo pa pri-
nas v Sloveniji lotili te nadvse hva-
ležne naloge? Ali jo sploh imamo na
programu? Nekam čudno tiha je slo-
venska javnost v točki ovaduštva ka-
kor bi molk o tem spadal pod pojem
politične dostojnosti. Izgleda tako, ka-
kor bi ne bilo cvetelo in rodilo sadov.
Toda ovaduštvo je cvetelo in imelo za
marsikoga naših najboljših mož kata-
strofalne posledice. Zato zahte-
vamo, da se brez odlašanja
sestavi komisija, pa ne preste-
vilna, ki se jo poveri z nalogo, da
izsledi na Dunaju politične
(ovaduške) spise ljubljanske
policijske in te spise spravi do-
mov, jih pregleda in napravi
neizprosno poročilo za javnost.
Imena članov komisije naj vlada pred
poverjenjem objavi in počaka na javno
mnenje o posameznih članih.

Da se izžge gnoj iz naše družbe
je nujno potrebno, da se kaznujejo
ovaduhi, ki imajo na vesti živ-
ljenje in zdravje naših naj-
boljših mož-borcev. V dotičnih
spisih se bo našlo mnogo ovadb,
kakršna je naslednja:

„Poročilo o dr. Ivanu Lahu, glav-
nem uredniku ljubljanskega dnevnika
„Dan“.

Povodom otvoritve belokranjske
železnice se je opazilo, da je dr. Ivan
Lah nosil prstan srbske „Narodne

obrane“ (prstan z mrtvaško glavo).
Pri tej priliki se je dr. Lah izrazil
tako-le: „Jaz sem itak Srb in pojdem
na Srbsko.“

Priča: g. Štefan Trškan, žup-
nik v Šmihelu pri Novem mestu, Ivan
Kolenec, tajnik SLS v Ljubljani.

Dr. Ivana Laha je menda sedaj ljub-
ljanski župan nastavljen na mestnem
magistralu.

Morda hodijo pisci takih in ena-
kih ovadb sedaj po Sloveniji in ozna-
njajo ter dajejo nauke o politični do-
stojnosti in se zgražajo, če jih človek
po zasluženju opiše.

Kaj je bila posledica gorenje
ovadbe, bo morda slovenski javnosti
znano: Dr. Ivan Lah je sedel 4 me-
sece v preiskovalnem zaporu in bil
nato čez nekaj časa odpeljan v inter-
nat v Mittergrabern, kjer je bil zopet
dve leti. Kaj je tam in pozneje prestal,
o tem nerad govori. Toda kdor ga je
poznal kot mladeniča polne življenske
sile in ga vidi danes telesno strtega,
opirajočega se na palico, ta ve, kako
je bilo trpljenje, ki mu je vzelo vse
in edino kar je imel — zdravje. Nje-
govih ovaduh pa hodijo nekaznovani
po Sloveniji.

Politična dostojnost pride brez
pridig, ko se izsede in izžgejo eva-
duhi in s tem gnev poštenjakov!
Zato naj vlada ne odlašaj! —c.

Dr. B. R.

Narodni zakladi pod zemljo.

Vojska je šele pokazala široki
javnosti, kako važna je produkcija
premoga za vse gospodarsko življenje;
vprašanje zadostne preskrbe železnic,
industrije in gospodinjstva s tem za
človeštvo neobhodno potrebnim ku-
pivom daje veliko posla vsem vladam

in posameznemu državljanu. Radi tega
se tudi ni nikdar toliko diskutiralo o
problemu dobave premoga kakor v
zadnjih letih, in vsak dan prinašajo
časniki članke strokovnjakov in intere-
sentov s predlogi, kako odpraviti po-
manjkanje premoga.

To pomanjkanje premoga je v
prvi vrsti posledica nazadovanja pri
dobivanju premoga, pa tudi zvišana
potreba železnice ter vojnih industrij
igra pri tem zelo važno vlogo. Pre-
mogokopi ne dajejo več toliko pre-
moga kakor prej, kar leži v vojnih
razmerah; vsekako se produkcija ni
bolj poslabšala, kakor v drugih pa-
nogah industrije.

Našo javnost zanimajo v prvi
vrsti razmere pri trboveljski premogo-
kopni družbi, ki producira ogromno
večino premoga za našo potrebo.
Premog je treba spraviti iz zemlje, ali
pa se ga more dobavati vrh zemlje
(nad dnevom, kakor se glasi tehnični
izraz), to slednje pa le pri ugodnih
razmerah. Vsekako se dobivanje nad
zemljo bolj rentira, kakor spravljanje
iz zemlje; vsled velikega napredka
tozadavne tehnike (Bagger- und Ab-
raumtechnik) je dobivanje premoga
nad zemljo celo tam mogoče, kjer
pred kratkim časom ta način dobi-
vanja ni bil izvršljiv; posebno pri
premogokopih za rujav premog je to
edino mogoča obratna oblika, pri ka-
teri se more v večji meri uporabiti
stroje in pred vsem neizvežbane de-
lavce. Tudi pri otvoritvi novih pre-
mogokopov se more z obratom nad
zemljo doseči mnogo večjo produkcijo
in mnogo prej nego pa z obratom
pod zemljo, kar je naravno. Da je
mogoče celo pri težkih razmerah upo-
rabiti to vrsto produkcije premoga,
namreč nad zemljo, in da je taka pro-
dukcija koristna za podjetje, to doka-

zuje razvoj produkcije nad zemljo pri
trboveljski premogokopni družbi; že
leta 1910. se je začelo dobavati premog
nad zemljo, in se je na ta način pro-
dukcija trboveljske družbe že pred
vojno znatno povzdignila ter bi leta
1915, ako bi vojska ne bila izbruhnila,
samo ta vrsta produkcije dala na leto
5.000.000 q, kakor je bilo preračunljeno.

Takoj po izbruhu vojske so že-
leznice in industrije stavile take za-
hteve po premogu, da bi se jim
nikdar ne moglo ustreči, ako bi do-
bivanje premoga ne bilo že upeljano;
kajti dobivanje pod zemljo se je vsled
vpoklica vseh izvežbanih delavcev zelo
poslabšalo; vpoklicanje najbolj spo-
sobnih delavcev v vojaško službo je
bila napaka, ki se še danes maščuje.
Za delo nad zemljo se je med vojsko
lažje dobilo delavce za silo; radi tega
je bilo mogoče produkcijo vzdržati na
primerni višini in pri tem kolikor to-
liko varovati rentabiliteto premogo-
kopa. Na stroge ukaze vojnega mi-
nisterstva in ministerstva za javna dela
pa se je tudi pri tej vrsti dobave
moralo postopati tako neracijonelno,
da so nastopile razne težkoče, ki so
se še povečale, ker se je rudarje ne-
prenehoma vpoklicevalo v vojaško
službo; te težkoče so zlasti nastale
vsled posipanja zemlje.

Računalo se je splošno, da bo
vojska kmalu pri kraju, in se bo radi-
tega na povelje centralnih oblasti
skrbelo v prvi vrsti za to, da se ko-
likor mogoče nemoteno dovolj pre-
moga spravi na dan; pri tem pa se
je mislilo na to, da bo po vojski
dovolj prilike, posledice neekonomič-
nega, od višjih oblasti zapovedanega
ravnjanja hitro in lahko popraviti, po-
sebnost obrabljene stroje in druge na-
prave obnoviti. Toda vojska in z njo
združene neugodne razmere so trajale

ADAMIR LEVSTIK.

70. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Nina, katero so bili tolikanj učili in navajali,
kako naj omreži aristokrata, je izpregovorila žnjim
jedva pet, šest besed, zato pa se je lizal z Grabun-
čev Doro, kakor so čekali drugi dan vsi vrabci na
strehah! In zraven še Egonova budalost, barabski
pretep sredi veselja, ki utegne roditi nedogledne
posledice: kaj bo, če preskoči Košmelj h klerikalcem?
Tepec je res da, kakor vsi, zato pa tudi ugleden
človek; par sto glasov je pri vragu, škoda besede
o tem! Eh, Smučiklas je bil v hudih izkušnjavah,
da bi skočil iz kože...

Samo dvoje ga je tolažilo. Prvo je bila goto-
vost, da grof ni zameril ničesar, še tistega ne, kar
si je štel naš voditelj po svojem poznanju ljudi v
veliko napako; in drugo — familijarnost visokega
gosta, ki se je bil spustil tako po domače v splošno
veselje, da se ni pomišljal biti pijane s Smučik-
lasom vred in niti drugi dan ni pokazal najmanj-
šega znamenja sramu ali kesanja. Bogve zakaj je
pri nas tako, da se zblizaš in zbratiš s človekom
še takrat prav docela, kadar sta skupno okopala
dušo v pijaci. Ob polnem kozarcu se prijateljsva
krščujejo in navadno tudi pokopavajo; kdor ni praz-
noval s teboj misterijev alkohola, ni tvoj in ti nisi
njegov. Smučiklas je imel potemtakem prav, ker je

občutil vzlic razočaranju vendar nekakšno zado-
ščenje nad dogodki veselničnega dne: urice, ki jih je
preživel grof tisti večer za njegovo mizo, so bile
podrle marsikak plot med njima, popito in prelito
vino je bilo odplavilo doberšen del vseh ceremoni-
jalnih razlik. S tem, da se je napil med našimi
prvaki ter se takorekoč dejansko priznal človeka,
je bil nezakonski sin zelo, zelo visoke osebe — za-
pustil oholi pedestal in odprl vsaj nekaterim izvo-
ljenim ravno pot do svojega srca; o radost, o vrto-
glavo poveljčanje! Ali se ni skrival v tem drago-
cenem priznanju slovenske samobitnosti obred, po-
memben in častljiv kakor ustoličenje vojvod na
Gospodsvetskem polju? Smučiklas je vedel, da se
zgodovinske posledice toli važnega dogodka ne mo-
rejo pojaviti čez noč; zato ga je sklenil vpoštevati
predvsem v svojih osebnih načrtih. Posihdoh ni bilo
več treba hoditi okoli visokega znanca kakor okoli
Boga v monstanci; namesto dosedanjega cincavega
oklevanja je smel biti z njim odkrito domač, kakor
je pristojalo njegovi grčavi in malo izbirični naturi.

Grof sam se je vedel zelo izpodbudljivo; par
dni po veselici je priredil Smučiklasu in drugim
ožjim znancom na svojem domu večer, ki je zadržil
vez intimnosti še tesnejše; z Nino in Egonom se
je vozil v avtomobilu na izprehod, in dasi nikakor
ni zanemarjal Pohlina, je vendar porabil vsak tre-
notek, ki ga je utegnil prečebhati v družbi odvet-
nika, presrečne gospe Antoinette in drugih stebrov
našega meščanstva, ki so se zbirali v gostoljubni

hiši na Cesarskem trgu. Smučiklasove sanje so se
uresničevale: njegov dom je postal središče sveta,
ki se je vrtel okoli grofa in rastel neprestano, pri-
tezaje vsak dan nekaj novih skakačev v kolo svo-
jega novega plesa.

Izjemoma se je zgodilo, da je našel grof odvet-
nika samega; gospe Antoinette je imela topot res-
nično migreno, Egon in Nina sta hodila vsak po
svojih potih, in tudi gostov še ni bilo videti. Pri-
jetna tišina je vladala po hiši in mehko popoldansko
solnce je sijalo v salon, baš na portret plemenitega
Buttertopfa, ki se je šopiril v težkem zlatem okvirju;
grof je bil spoznal sliko na prvi pogled, da ni stara,
marveč narejena po bogve kakšni slabi fotografiji...
Nesmrti Luka Piruh, ki je portretiral toliko naših
odličnjakov, da je nedavno umrl gladi, je moral
posaditi slavnega prednika po izvršnem naročilu
gospe Antoinette na konju in mu dati vojskovodsko
palico v roke; zadaj se je videlo na eni strani rdeče
zagrinjalo, na drugi pa konjeniška bitka med husarji
in kirasirji; bilo je vsekako dosti gledanja za pet-
deset kron. Odkar je visela ta dika na svojem mestu,
niso vodili nobenega obiska drugam nego v salon,
in vsak je moral sesti tako, da jo je imel naravnost
pred očmi; gospodična Nina je razodela, kdo da je
bil junak in kako se je pisal, in mati je začela po-
vest o njegovih zaslugah, ki je le malokdo še ni
znal na pamet...

(Dalej)

dalje, premoga se je rabilo vedno več, predpogoji za zvišanje produkcije pa so postajali vedno slabši. Te razmere se niso mnogo zboljšale po vojski, in zato je treba misliti, kako se bodo našla pota in sredstva, da se produkcija zviša.

Zvišanje produkcije pri starih premogokopih in otvoritev novih je radi pomanjkanja sposobnih rudarjev še vedno težko; večjo produkcijo premoga je pri teh razmerah mogoče doseči le na ta način, da se povsod, kjer je mogoče, odpre premogokope nad zemljo, tudi če bi stroški produkcije bili večji nego pri dobivanju pod zemljo. V premogokopih Trbovlje in Kočevje se je premog že pred vojsko dobival nad zemljo, toda ta razvoj gre počasi naprej, ker se ga med vojsko zavirale gori navedene razmere. Sedaj dela nad zemljo 9 strojev za trebljenje. V enem „šihu“ je mogoče napraviti 200 do 1000 m³, kakor so pač razmere zemlje (vapnenec, pesek itd.) tako, da se more z 9 stroji na leto spraviti več milijonov kubičnih metrov vrhne zemlje in na tak način odkriti premog. Tudi v Rajhenburgu so se razmere v toliko preiskale, da bo tam mogoče obratovati nad zemljo v veliki meri in sicer za enkrat s 3 stroji, pozneje pa mogoče tudi z 10. Sedaj se gradi v Rajhenburgu 5 km dolga normalnotirna premogokopna železnica od postaje južne železnice do separacije, ki se bode zidala, ob enem pa 6 km dolga ozkotirna železnica do projektiranega rudokopa nad zemljo.

Trboveljska družba ima v svojem programu razne investicije, ki se vsled vojske niso mogle popolnoma izvršiti, posebno radi pomanjkanja delavcev težav pri dobavi strojev in materiala, ki nezmanjšano trajajo še dalje. Kakovost materiala, ki je na razpolago, je vedno slabša, stroji in orodje se vedno bolj obrabljajo, obnova pa je sedaj težko mogoča; že pred meseci naročenih strojev in orodja ni mogoče dobiti preko meje vsled transportnih in drugih težkoč. Velikovežlovo igrajo tudi slabe razmere glede prehrane, kar posebno upliva na delomožnost rudarjev.

Ker tedaj ni mogoče, da bi rudarji svoje potrebščine ceneje dobili, zato pa se mora zvišati njihov zaslužek, da se pridruži na ta način vsaj boljše elemente v premogokopih. Že sedaj je opaziti, da primanjkuje kopačev. Profesionisti zaslužijo izven rudnikov po navadi dvojno plačo kakor oni, ki delajo v jami: pri tem pa je učni čas kopača ravno tako dolg, kakor pri rokodelcu. Premogokopne družbe se postavljajo na stališče, da morejo svoje delavce le tedaj dobro plačati, ako se jim zagotovi primerno višje dohodke, kar je razumljivo; le na ta način, da se plačujejo večje mezde, se more pridobiti več rudarjev in zlasti zvišati produkcijo, ker se rudarji z boljšo plačo morejo boljše hraniti.

Razmišljanje in tožba ljudskošolskega učitelja.

(Konec.)

Na vsak način pa naj izgine „nad“ izpred „učitelja“, ker isti kot preoblečen „ober“ nima domovinske pravice v Jugoslaviji, ki poštenega dela ne sme in ne bo plačevala z naslovi.

Da kot vzgojitelj uspešno vršim svojo nalogo, si moram pridobiti zaupanje in ljubezen otrok, pa tudi zaupanje in spoštovanje pri njih starših. Ti pa se medseboj ločijo po stanu, po verskem in političnem mišljenju. Svetujte, kaj naj storim kot vzgojitelj, da si bom svest zaupanja vseh! — Pravičen hočem biti vsem. V to svrhu za vedno odložim strankarski plašč, izpopolnujem samega sebe, z dobrim vzgledom in nasvetom pa stopim kot Ciril iz Soluna v njih hram. Če vstopi še Metod, bo mir ljudem na zemlji. Uspešno vzgojevalno delo stavi še drug nič manj važen pogoj: učitelj-vzgojitelj ne sme biti državni suženj, kot je bil v rajni Avstriji.

V svojem razmišljanju se spomnim tudi raznih šolskih svetov in gospodov

Glavni vzrok pomanjkanja premoga je po trditvi premogokopov to, da se cene premoga niso primeroma tako zvišale kakor cene drugih predmetov, katerih cene se še vedno drže na isti višini. Vsled tega se premogokopi branijo napraviti velikopotezne investicije, češ, da se večjo produkcijo more doseči le s primernim ojačenjem te industrije. Ojačenje premogokopov je po njih mnenju tudi radi tega, da se nalože primerne rezerve v svrhu, da se se po sklepu miru brez težav obnovijo in popravijo stroji, orodje, poslopja itd. Sicer premogokopi po vojski ne bodo kos ustreči velikim zahtevam, novi premogokopi bodo prepozno nastali, in prosto delavstvo bo brez posla.

Angleški in francoski premogokopi po vojski ne bodo producirali toliko premoga, da bi mogli Italijo in Balkan zadostno preskrbeti, tudi bode pomanjkanje tonaže na morju, tako da bode Italija in Balkan za premog plačevala zelo visoke cene. Če se tedaj produkcija v jugoslovanskih premogokopih dvigne, potem bode mogoče premog celo izvažati, kar je za našo valuto velikanske važnosti. Druge industrije bodo vsled pomanjkanja surovin mogle proizvajati komaj za domačo potrebo, tako da za izvoz v prvem času ne bodo prišle toliko v poštev. Naše bogastvo na premogu mora tedaj posebno v prehodni dobi mnogo prispevati k ojačenju našega gospodarskega življenja, ako se pravočasno potrebno ukrene.

Za izvoz potrebne množine pa je mogoče samo tedaj dobiti iz zemlje, ako se upelje delo nad zemljo, kjer je koli to mogoče. Produkcijo premoga v rovu bode težko zvišati, ker primanjkuje izvežbanih kopačev, posebno pa pri trboveljski družbi vsled specifičnih terenskih razmer v njenih premogokopih. Če tudi bi dobivanje nad zemljo bilo dražje, nego ono v jami, vendar se bo produkcija nad zemljo pri visokih cenah v inozemstvu še vedno zelo rentirala in bo tudi potrebna iz gori navedenih valutnih razlogov. Pozabiti se ne sme, da za dobivanje nad zemljo zadostujejo neizvežbane moči, katerih se po vojski ne bode manjkalo, ker druge industrije zaradi pomanjkanja surovin ne bodo mogle delati. Forsiranje produkcije premoga je pa tudi radi tega važno, da se v prehodni dobi zaposli velike delavske mase, ki bodo proste; tak način zaposlenja delavstva bo za naše gospodarsko življenje prej imel viden uspeh kot pa zaposlenje delavstva pri drugih neracionalnih delih, katera bode država morala začeti, da se brezposelnim da zaslužka.

Razširjenje premogove produkcije ne bode tedaj samo odpomoglo potrebi doma, ampak bode preskrbelo tudi premog za izvoz, in bode bistveno prispevalo k temu, da se zmanjša armada brezposelnih.

nadzornikov. Narod da stanove in edino tem gre pravica do šolskih svetov, nikar pa ne nasilnim političnim strankam in političnim korporacijam. Vsak stan v pristojnem šolskem okolišu naj da iz sebe po enega odbornika krajnemu šolskemu svetu, vsak stan oziroma stanovska zadruga v okraju, okrožju, pokrajini pa istotako okrajnemu in višjemu šolskemu svetu. Tem šolskim svetom seveda ne bodo načelovali višji politični uradniki ampak pedagogi. Naravna posledica b' o popolna ločitev šole od politike. V blagor človeštvu in narodu bo hodila šola svojo božanstveno pot.

Na Štajerskem je začasa Avstrije krajni šolski svet pošiljal v učilnico svojega „ogleda“, okrajni šolski svet svojega „nadzornika“ ali „inšpektorja“, deželni šolski svet pa „deželnega šolskega nadzornika“. Okrajnega šolskega nadzornika je učiteljska hudomušnost zahrbtno zvala „bavbav“ in sicer zato, ker se je navadno tihotapski priplazil v šolsko poslopje z „dobrim“ imenom, da „inšpicira“. Za svojo osebo sem tega-le mnenja: ako nam višje šolski oblasti hočete vsiljevati „inšpektorje“, potem je logično, da se zavete

Položaj na Koroškem.

Slovensko pleme našega naroda, ki je med vojsko radi svojih simpatij do entente pretrpelo najhujša preganjanja, smatrajo ententni diplomati kot ugoden kompenzacijski objekt za naše dosedanje zatiralce Nemce in Italijane. S krvavečim srcem zasledujemo dan na dan poročila, ki prihajajo iz pariške mirovne konference, ki določuje našo bodočo usodo proti nam, S srdom in gnjevom v srcu moramo gledati, kako teptajo „prijatelji“ malih narodov našo pravico samoodločbe in kako se žrtvujejo naši narodni interesi našim severnim in zapadnim sovragom. Nasproti našemu plemenu nastopa ententa vsled nepoznanja etnografičnih in gospodarskih razmer po istih metodah, ki jih je uporabljala proti nam že stara propala Avstrija. Nas smatrajo v Parizu danes samo kot avstrijski narodni in ne kot Jugoslovane, čeravno je iznikla velika ideja ujedinjenja treh jugoslovanskih plemen v naši sredini in med naporji pogajala najmočnejše korenine. Povsod kjer le morejo, nam delajo ententne države zapreke. Koroška bi bila gotovo že zasedena, ko bi ne bila posegla vmes ameriška komisija v Gradcu. Ta komisija nam je zabranila vsako nadaljnje zasedanje slovenskega dela Koroške. Vezala je naši vojski roke, izročila naše koroške brate iz nezasedenega ozemlja najhujšim persekucijam in druge, ki so imeli srečo, da so pobegnili nasilnostim od strani nemških band, izročila bedi prognanstva. Vse to najbrž v imenu najčistejšega človekoljubja.

Dobro se spominjamo še slededčega dogodka v Velikovcu: Pred odhodom ameriške komisije je izjavil ameriški polkovnik Miles pred Kandutovo gostilno v prisotnosti našega polkovnika Bleiweisa, vladnega tajnika Rakla, dr. Ehrliha in dr. Petra, da bo stranka, ki bo kršila premirje najstrožje kaznovana. Nemci so po tem dogodku kršili že nešteto krat premirje. Zato vprašamo ali je veljala ta grožnja ameriškega polkovnika samo za slučaj, da bi naše čete kršile premirje. Popolnoma smo uverjeni, da bi gospodje Amerikanci gotovo našli kazenska sredstva v slučaju kršenja premirja z naše strani. Ali velja tudi tu dvojna mera?

Položaj na Koroškem je v očigled zmirajšnjega kršenja premirja od strani Nemcev nevzdržljiv, Ali bo to, kar je jasno tu vsakemu otroku, uvidela tudi ententa?

Prosimo, ko vpošljete denar na naše upravnistvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljalce, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dohodneden namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

III.

Te dni so okrajni šolski sveti vsled odloka višjega šolskega sveta pozvali šolska vodstva, da poročajo, kako se vrši nadzorovanje šolskih otrok pri obveznih verskih vajah, zlasti pri šolski božji službi ob nedeljah in praznikih. Zadnji odstavek odloka se glasi doslovno: „Poročilom poedinih šolskih vodstev je priložiti tudi posebno izjavo katehetov na poedinih šolah o njihovih opazovanjih gledé te razmere“.

Tožil sem, da je bil učitelj v nasilni in demokratični Avstriji državni suženj, nikdar pa ni bil šolski vodja

Pod italijanskim jarmom.

pi Trpljenje tržaških Slovencev. Iz Trsta nam poročajo: Trpljenje Slovencev v Trstu je naravnost neznosno. Italijanom se je z nečuvnim nasiljem — Nemci so v tem oziru res pravi šušmarji napram italijanom — posrečilo, da so v par mesecih uničili vsako slovensko društveno življenje v Trstu. Slovensko petje je sploh prepovedano. V Barkovljah so karabinerji odstranili napis pevskega društva „Adrija“, ki je obstojal tam že 23 let. Tako postopajo tudi drugje. Od vsega našega nekdanj tako razitega narodnega in društvenega življenja nam so ostale samo še gledališke predstave. Naše ljudstvo molči, trpi, stiska pesti in upa... Ali zaman? Sicer vlada v Trstu splošna nezadovoljnost. Gospodarske razmere so vedno obupnejše. Med treznimi elementi — tudi onimi italijanskega mišljenja — prevladuje vedno bolj prepričanje, da je Trst kot del Italije obsojen v gospodarsko smrt. Meso se dobi samo dvakrat na teden 28 do 34 kron kg, druga živila niso razmeroma nič cenejša, nego v Ljubljani. Prometa ni sploh nikakega, brezposelnost je dosegla svoj vrhunec. Vse kaže, da bo na Glavnem trgu in Korsu rasla trava.

Naše severne meje.

Kaznovani mariborski tihotapci.

Kakor so časopisi že poročali, se je posrečilo dne 26. marca t. j. v Mariboru zaseči dva vagona masti in slanine, ki so jih nameravali iztihatpiti z ententnim živilskim vlakom v Nemško Avstrijo. Udeleženco, nemškoavstrijskega državljanca, višjega revidenta južne železnice Frica Irla iz Gradca, trgovca Steva Radovanoviča iz Zagreba, in trgovca Steva Nasakando iz Karlovca je mestni magistrat mariborski obsodil zaradi navijanja cen in tihotapstva, poleg zaplembe blaga, vsakega na 20.000 K denarne globe in na šest mesecev zapora. To razsodbo je deželna vlada (oddelek za prehrano) potrdila, tako da je postala pravomočna. Železniškim uradnikom v Zidanem mostu, katerim gre za sluzga, da se ni posrečilo tihotapstvo, se prizna primerna nagrada.

Še ne dajo miru.

n Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 13. aprila iz uradnega vira: Dne 12. t. m. ob 8.20 zvečer je nemško topništvo ustrelilo 24 krat na most in okolico južno Duš. Most je nepoškodovan. Ob 9. dop. so Nemci streljali na našo stražo ob Dravi v odseku Pliberk in ob 10.30 zv. pri Sv. Petru vzhodno Večkovca. Dne 13. t. m. ob 2. ponoči so pri Lušniku vrgli nekaj ročnih granat.

tudi šolski sluga, ki naj odloke okrajnih šolskih svetov dostavlja katehetu, da se le-ta izjavi o svojih opazovanjih in izreče sodbo o učitelju. Stišite! Kot vzgojitelj nočem biti nad, pa tudi ne pod katehetom. Predao kot vzgojitelj v zopetno sužnost, pojdem raje na stare dni s kladvom v roki v delavski stan. Umevno, če nas je bil zaslužil mogočnejši tujec, da hoče zdaj brat brata, tega pa nikdar!

„Največ svetá otrokom sliši Slave! Zja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosto volijo vero in postave.“

Kakor šola, naj se loči tudi cerkev od politike po geslu: „Moje kraljestvo ni od tega sveta“. Je pa ta ločitev nemogoča, se mora in se bo šola ločila tudi od cerkve. Uverjen sem, da bivaša avstrijsko-državna vera ni Kristova in njena cerkev ne Petrova.

Nam vsem, ki smo prešli iz Avstrije v Jugoslavijo, ne zadostujeta jugoslovanska srajca in jugoslovanski jopič. Vse, kar je na in v nas tujega, nasilnega, hlapčevskega, to vse moramo položiti v grob.

Ivan Robnik.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 14. aprila ob 11. dopoldne iz uradnega vira: Dne 13. t. m. so Nemci streljali z artilerijo v odseku Dravograd, s strojnimi v odseku Pliberk. V odseku Labud so Nemci obstreljevali z lahko in težko artilerijo tu vasi na južnem bregu Drave. Naša artilerija je odgovarjala na Labud. V odseku Dobrava so napadli Nemci in streljali s topništvo na Ovsenice, Orličo vas in Bruinhof. Nemški napad ni uspel. Naši imajo dva ranjenca.

Razne vesti iz Maribora.

n LDU Maribor, 14. aprila. Pred kratkim so med postajama Pragersko in Slov. Bistrica metali neznani zločinci na nočni vlak Ljubljana-Maribor ročne granate. Ena je zadela poštni ambulančni voz, kjer je povzročila veliko škodo. — Nemci so včeraj baje pričakovali nemško-avstrijskega aeroplana, ki naj bi jim donesel od zgoraj v obliki letakov blagovest o končni pripadnosti Maribora k Nemški Avstriji. Nad Mariborom je res letal letalec, ampak naš, in je metel letake „Dragi rojaki“. — Včeraj sta prepevala v Kamnici ostavljena nemška učitelja Hanns Sepp in Maks König po cesti „Die Wacht am Rhein“. Slovenci so ju dali legitimirati. Med legitimiranjem se je vmešal sin tukajšnjega nemškega trgovca Wögererja, ki je zatrjeval navzočim, da je dovoljeno peti „Die Wacht am Rhein“, češ, da je tu še sporno ozemlje. — Opoza se, da fungira nemški „Alpenverein“ še brez kontrole dalje in se ne omejuje le na strokovno delovanje, temveč je razširil svoj delokrog tudi na politično polje, kjer deluje v protidržavnem duhu. — V Fali, potem pri Sv. Duhu in v St. Lovrencu ter v obmejnih krajih sploh širijo Nemčurji in pod zastavo JSDS. se skrivajoči Nemci boljševidem. Posebno se odlikujejo v protidržavnem in protinacionalnem delovanju v teh krajih naseljeni nemški trgovci in gostilničarji. Med njimi je posebno vztrajen neki Novak, gostilničar v St. Lovrencu, ki je kakor znano, pred nekaj časa nahajal 40 od nemških trgovcev odvisnih slovenskih kmetov proti trem jugoslovanskim vojakom, kateri so htrveli odstranitev Bismarkove slike. Ondotni prebivalci izrečno prosijo oblasti, da jih osvobodijo teh elementov, ki zlorabljajo svoje koncesije za protidržavne namene.

Politični pregled.

p „Daily Mail“ za priznanje države SHS. Ugledni list „Daily Mail“ poroča, da Italijani zopet prete, zapustiti mirovno konferenco, če se jim ne prizna pravo do Reke. „Daily Mail“ obsoja tako postopanje in dostavlja: Težko je v ostalem razumeti postopanje mirovne konference, ki noče razumeti, da je treba, predno se na katerikoli način reši jadransko vprašanje, izvršiti priznanje edinstvenega kraljestva SHS.

p Amerika ni priznala boljše-vikov. „Obzoru“ se brzojavlja iz Curriha, da vesti, s katerim bi Amerika priznala sovjetsko vladu v Moskvi, iz New Yorka službeno dementirajo.

p Delavski parlament v Angliji. Pariški „Journal“ prinaša dne 6. t. m. iz Londona: Dne 27. p. m. je določilo 400 delegatov, v enakem številu delodajalci in delavci, komisijo, ki naj prouči, če je mogoče oživitvorenje delavskega parlamenta. Dne 4. t. m. so razpravljali o predlogih, katere je predložila ta komisija, ki predstavlja enoglasno mnenje 30 delodajalcev in 30 delavcev, tvorečih ta odbor. Predloženi program se glasi v širokih črtah tako: Uvede naj se delavni dan osmih ur za vse industrije; minimum plače za vse enak; boj čezurnemu delu: reorganizacija skrbstva oslabelem, bolnim ter starcem; določitev dobe, kdaj naj vstopi mladina v tovarne; osnove narodnega industrijalnega sveta, katerega tvori isto število gospodarjev in delavcev. Slednjič ustanovitev stalnega odbora, ki naj imenalo, biti posvetovalni organ vlade v vseh industrijskih poslih.

p Ententni časnikarji so od-potovali iz Reke v Split. Iz Reke javljajo: Ententni časnikarji, ki so se te dni mudili na Reki in Sušaku, so odpotovali s francosko torpedovko v Split. Kolikor se ve, odnesli so o nas najboljše utise. V času njihovega bivanja so obiskali vse jugoslovanske in italijanske kroge. Posebni so tudi predstavitelje socialističnih strank, kakor tudi predstavitelje Italijanov, ki ne soglašajo s politiko italijanske vlade.

p Italijansko delavsko zdru-ženje za samoodločbo narodov. Shod italijanskega delavskega združenja v Milanu zahteva temeljito reformo v političnem oziru in odstranitev militarizma in državega absolutizma kakor tudi odpravo absolutizma in gospodarskega izkoriščavanja delavstva. Osrednji odbor delavskega združenja stoji na stališču, da ima vsak narod pravico do samoodločbe na podlagi načela svobode in pravičnosti.

p Generalna stavka v Italiji v najbližji dobi. Kakor poroča „Corriere della Sera“ sklenilo je vodstvo italijanske socialistične stranke, da se v najbližjem času proklamira generalna stavka v celi Italiji.

p Položaj v Italiji resen. LDU Bern, 14. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: „Daily News“ piše z ozirom na grozečo generalno stavko v Italiji, da postaja položaj v Italiji skoro ravno tako resen, kakor je v Nemčiji.

p Položaj na Bavarskem. LDU Monakovo, 13. aprila. (Brezlično.) Tukaj se bojujejo dva osrednja sveta. Položaj je obupen, ker ovirajo dovoz živil dobro organizirani kmetijski sveti. Sosednji Augsburg je zopet pridobljen za vladu Hoffmanna. Isto velja tudi za mesti Schweinfurth in Aschaffenburg. Zgornja Bavarska je na ta način prešla skoraj izključno zopet k ustavodajni vladi. Bavarska deželna zbornica se snide prihodnje dni v Bambergu. Hoffmann namerava ustanoviti ljudsko brambo, ki naj v prvi vrsti obstoji iz organiziranih rudarskih delavcev. — LDU Weimar, 13. aprila. Po poročilu prvega armadnega voja je monakovska garnizija strmoglavila sovjetsko vladu. Vzpostavitev sovjetske vlade se sploh ne pričakuje. Podrobnosti manjkajo. — LDU Bern, 14. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Zavezniki so sporočili nemški vladi, da ne bodo sklenili nikakega miru s komunistično bavarsko vladu in da bodo ustavili vse pošiljave živil v Monakovo.

p Železniški material za Ro-munijo, Čehoslovaško in Poljsko. — Angleški in ameriški gla-sovi o usodi Reke. LDU Bern, 14. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Višovni gospodarski svet zaveznikov je razpravljal v ponedeljek in v sredo o pošiljatih železniškega materiala Romuniji, Čehoslovaški in Poljski. — Angleško in ameriško časopisje razpravlja o vprašanju Reke in se izjavlja v glavnem za dva načina rešitve. Nekateri listi pravijo, da bo Reka proglašena mednarodnim mestom. Drugi sodijo, da bo pripadla Jugoslaviji. Prevladuje vtis, da bo končno obveljala kombinacija, po kateri bo imela Jugoslavija suvereniteto nad Reko, ki bo prosto mesto. Jedro vsega tega razpravljanja je, da Reka ne bo italijanska.

Pokrajinske vesti.

kr V Brežicah je otvoril odvet-niško pisarno g. dr. Gustav Rusina. Pisarna se nahaja na Glavnem trgu v nekdanji Mrzovi hiši št. 11.

kr Celjske novice. Radi vohun-stva so zaprli 23 letnega E. Reiterja, ki se je klatil po mestu brez dela. — Vodstvo trgovske šole je prevzel ravnatelj B. Serajnik. — Za upravitelja mestne bolnice je imenovan g. Ivan Prekoršek. — Za poveljnika vojaške rezervne bolnice je imenovan gospod dr. VI. Brezovnik.

kr Slovenji Gradec. Dne 7. aprila je minilo ravno eno leto po slovitim št. janžkem shodu, na katerega so

prišli zdravski in slovenjegraški nem-skutarji z batinami, da bi razgnali in pretepli mirno zborujoče Slovence. Da se ta roparski napad ni posrečil, gre hvala zlasti Šmarčanu, ki so naložili v silobranu en seženj drv nemškimi kulturonoscem na hrbet. Vsi evropski časopisi so pisali o tem dogodku. Tudi se je uvedlo sodniško postopa-nje proti nemškimi napadalcem; se-veda je zavlačevala črna-žolta justica sodniško postopanje, da je še pred rešitvijo prišlo do razsula avstrijske države. Čudimo pa se, da se sloven-ska sodnija ne zmeni več za to še nerešeno, vendar rešitve potrebno za-devo. Državno pravdnništvo, kje leži dotični akt? Le na svetlo ž njim! Ako bomo vedno tako galantno postopali z nemčurji in priseljenimi Nemci, po-tem jim bomo morali še vnaprej sna-žiti čevlje. Odkupimo jim korajžo, ki jim dajejo letaki iz nemških aeropla-nov!

kr Finančna straža v Leskovcu pri Ptuj. Akoravno je bil bivši fi-nančni nadpaznik Franc Pavlinec za-voljo navijanja cen pri vinu kaznovan z globo od 500 kron in je moral za-pustiti službo brez pokojnine, še biva vedno v finančni kasarni. Davčni urad je obdačil vodjo finančne straže rešpi-cienta Stieglitzja kateri deluje skupno s Pavlincem zavoljo trgovine z vinom pri osebni dohodnini za leto 1917. Pretekli mesec so pripeljali kmetje šest sodov vina v finančno kasarno, ka-tere so vozniki čez nekaj dni odpe-ljali na Ptuj. Za koga je to vino? Vinko Stoklas, vinski trgovec v Le-skovcu je žgal leta 1917 brezplačno vinske droži! Ni se pri njem zama-n pilo vino!!! Narodna vlada v Ljub-ljani je sicer odstavila Stieglitzja za-voljo njegovega nemškega mišljenja. Ta pa se je s svojim pristašem Pav-lincem, ki se odlikuje posebno pri na-vijanju cen, peljal v Ljubljano, češ, eden drugemu pomagajva, pa bova spet prijetno trgovala z vinom, k go-spodu poverjeniku! In čez par tednov je bil spet nastavljen. Sta povedala, tamkaj, da trgujeta z vinom, da ne plačujeta nobenega obrtnega davka, da je bil že eden kaznovan zavoljo navijanja cen??? Sta povedala, kako so streljali kmetje za Stieglitzom?? Je-li povedal rešpicient Stieglitz go-spodu poverjeniku v Ljubljani, kako je on predpisal službene ure nad-pazniku Pavlincu, da je ta lahko po-kupil tolike količine vina? Je-li on naznanil višji finančni oblasti v Ma-riboru, da trguje Pavlinec z vinom? Sedaj so tukaj nastavljeni štiri finančni nadpazniki, ter imajo po njih izpovedi še preveč opravka! Kako je bilo mo-goče, da je takrat Pavlinec tako lahko trgoval z vinom, akoravno je bil tu-kaj samo on z respicientom Stieglit-zom. Ne morejo spoznati tega človeka v Ljubljani?

Katastrofalna eksplo-zija v vlaku pri Sev-nici.

Eksplozija v vlaku II. razreda. — Mrtvi in ranjeni.

Zagreb, 13. aprila. Včeraj se je dogodila v večernem vlaku med postajama Loko in Sevnici, v vagonu I. razreda, strahovita eksplo-zija. Ravno ko je bil vlak v polnem diru, začula se je v enem delu II. raz-reda strašna eksplozija, ki je nastala vsled tega, da se je na sedaj še ne-pojasnjen način vnel bencin, ki ga je imel seboj neki potnik. Na mestu se je pojavil ogenj, ki je naenkrat objel ves vagon, kakor še dva sosednja voza, ki sta bila natičena potnikov. Požar se je razširjal z izredno hitrico, a vlak je dirjal naprej še kakšnih 7 kilometrov, ker ni vlakovodja takej zapazil požara.

V natičenih gorečih vozovih so se odigravali strašni prizori. Potniki so začeli goreti enaki živim bakljam, nemočni, prepušteni strahovitemu ele-mentu, povsod obkoljeni s plamenom. 6 jih je skočilo iz vlaka, ko je bil v največjem diru — 50 do 60 km — Pri tem je obležala neka Zagrebčanka, katere identitete še ni dognana, na mestu mrtva, drugih pet pa je dobilo

težke poškodbe.

Del ranjenih je ostal v Sevnici, ostale so odpeljali v Zagreb. Izkr-canje nesrečnežev je bilo nekaj gro-znega. Nekatera telesa so bila popol-noma z oglenela, a večina je bila ožgana po licih in laseh. Strašen klic stokanje in vzdihovanje! Od nesrečne-žev so pripeljali v Zagreb 1 mrtvo truplo, okrog 40 težko ranjenih, a 30 lažje ranjenih je ostalo v Brežicah.

Od obratnega nadzorništva južne železnice smo prejeli sledeče:

Pri vlaku št. 510 dne 12. aprila 1919, kateri odhaja ob 7 uri 40 mi-nut zvečer iz Zidanega mosta proti Zagrebu je eksplodiral med vožnjo med Zidanim mostom in Sevnico v vozu II. razreda smodnik, katerega je baje imela s seboj neka neznana ženska. Ena oseba je mrtva, ranjenih in ope-čenih je okrog 30 oseb, mnogo težko. Vsi so bili takoj prepeljeni v bol-nišnico v Brežicah in Zagrebu, 4 osebe se je naknadno našlo težko ranjene na progi, katera so se takoj prepe-ljala v Brežice.

Prodiranje židovskega ka-pitala v Sloveniji.

„Narodna politika“ piše pod gor-njim naslovom:

V zadnjem času opažamo v tu-kajšnjih trgovsko-industrijskih in ban-čnih krogih vedno večje zanimanje za slovenske dežele, kar nas navdaja s skrbjo, ker vemo, kakim duhom so prožeti ti krogi. Vidimo, kako židovski kapital — bolje rečeno, jugoslovanski kapital pod židovskim vodstvom — vedno bolj prodira v Slovenijo pod lepim hrvaškim in jugoslovanskim naslovom, z namenom, da ugrabi čim krepkeje korenine.

Tako je v zadnjem času prišla v roke tukajšnje Hrvatske d. d. za tr-govino z železom tovarna in livarna železa v Kamniku. Rudokop v Mirni je prešel v roke nekega židovskega konsorcija v Gradcu pod vodstvom Hrvatske eskomptne banke, v katere posest je prišla tudi Ilirska banka, kot njen alirani zavod, pod imenom Slovenske eskomptne banke itd., kar je vse velika nevarnost za naše go-spodarstvo.

Od vseh jugoslovanskih dežel je bila do sedaj edino Slovenija obvaro-vana pred židi in njih gospodarskim vplivom, kar bo, kakor se vidi, sedaj v najkrajšem času prenehalo, to tembolj, ker so ravno ona podjetja prišla v židovske roke, ki so bila do sedaj v izrazito slovenskih rokah, dočim bodo ona podjetja, ki so bila tuja ali pod tujim vplivom — in teh je mnogo več, nego izrazito slovenskih — ta proces prešla še lažje in hitreje.

Mi Hrvati občutimo na lastni koži, kaj znači židovska premoč v denar-stvu, ne da bi si mogli v tem oziru kaj pomagati. Naši izrazito hrvatski denarni zavodi, namreč Prva hrvatska štedionica in Poljedelska banka, so radi slabega vodstva brez vsake inici-jative, vsled česar je vsa naša trgo-vina in industrija navezana na židovske banke, ki ta svoj položaj izrabljajo na škodo narodnega značaja našega go-spodarstva, postavljajoč na vplivna mesta ravnateljev, upravnih svetnikov itd. denarnih zavodov, trgovsko-indu-strijskih podjetij itd., večinoma žide. Istotako postopajo ti zavodi v vprašanih kreditu in financiranju napram židom povsem drugače, nego napram našim ljudem.

Smatramo zato za neodpušljivo pogreško slovenskih denarnih zavo-dov ter jih želimo istočasno opozoriti, da ni vse ono hrvatsko ali jugoslo-vansko, kar se služi tem dičnim ime-nom, pa je zato njihova sveta dolž-nost, da se v posameznem slučaju točno informirajo, kdo stoji za kakim zvanečim naslovom.

Sploh bi morali naši gospodarski krogi izdelati točen gospodarski načrt, po katerem bi se moralo dvigati naše gospodarstvo s popolnoma narodnim značajem, brez kakega tujega ali ži-dovskega vpliva. Naj nam bo geslo: Gospodarsko delo brez židov, a ne samo borba proti židom.

Dnevne vesti.

dn **Prispevki za „Velikonočno prilogo“** „Jugoslavije“ se sprejemajo do srede zvečer.

dn **Velikonočni „Kurent“** izide že v par dneh, tako da bo za praznike povsod na razpolago. Prinaša za piruho zelo zanimive stvari. Naslovna stran nam kaže „Pomlad ob Soči“, na zadnji strani pa vidimo, kako kosaajo v Parizu našo Jugoslavijo. To je prava Golgota trpljenja in še mnogo drugega n. pr. tedenska kronika v verzih, smešnic in dvotipov cel kup. Prepričajte se!

dn **Društvo lastnikov tiskarn** na Kranjskem je imelo pretekli četrtek občni zbor. G. Banberg, ki je bil 21 let predsednik društva, je z ozirom na svojo starost odklonil vsako nadaljno izvolitev. Za njegove velike zasluge za povzdigo tiskarstva na Kranjskem ga je društvo izvolilo za svojega častnega člana. — Društvo se je spremenilo v Društvo lastnikov tiskarn v Sloveniji ter izvolilo sledeči odbor: predsednik Drag. Čuč, (Jugoslov. tiskarna v Ljubljani), podpredsednik A. Slatner (Kamnik), tajnik Anton Pesek (Zvezna tiskarna v Ljubljani), blagajnik Maks Hrovatin (Ljubljana), odborniki: dr. Iv. Tavčar (Nar. tiskarna v Ljubljani), Ivan Poklukar (Blasnikova tiskarna v Ljubljani) in dr. Lukman (Cirilova tisk. v Mariboru). Izvolila se je tudi tarifna komisija in odsek za napravo enotnega cenovnika tiskovin za vso Slovenijo.

— Vsled narasle draginje se je pojavilo v vseh tiskarnah močno mezdno gibanje. Stavci in strojniki so zahtevali ne-le znatno povišanje plače, temveč tudi za vsak četr let nabavni prispevek za neoženjene, oženjene in za otroke do 14. leta. Po 14 dnevni pogajanjih se je slednjič dosegel s posredovanjem poverjenišva za socialno skrb sporazum, ki je naprtil lastnikom tiskarn nova občutna bremena. Primorani so torej povišati cene vsem tiskovinam. — Sklene se povišati plače tudi pomožnemu osebju in dajati učencem večje nagrade, ker tudi ti občutijo naraslo draginjo. — Zadnji čas so se podražile vse tiskarske potreščine, zlasti pa papir in barva in mnogim tiskarnam — vsled prepovedi uvoza iz Nemške Avstrije — občutno primanjkuje papirja, barve i. dr. Pri tiskarskih potrebščinah smo žal navezani na uvoz iz Nemčije in Nemške Avstrije. V Vevčah je sicer papirnica, a ne more zdaleka zadostiti velikim potrebam. Konstatira se, da ni res, da bi slovenske tiskarne bile tako preobložene z delom, da bi ne moge zadostiti zahtevam raznih drž. uradov. Pokrajinskim tiskarnam se n. pr. ne daje naročil ali pa le malenkostna in tudi nekatere ljubljanske tiskarne so prezirane. Izgovor, da so uradi primorani naročati tiskovine v Nemški Avstriji torej ne drži. Seve, če imajo gospodje o tiskarstvu take pojme kakor ga ima dotični gospod uradnik, ki je dal pred enim mesecem vprašat po ljubljanskih tiskarnah, koliko stane 500 kg tiskovin, potem ni čudo, če vladajo take razmere. Sklene se protest, da je osnoval prometni želez. urad čisto po nepotrebnem svojo tiskarno, da odjemlje drugim tiskarnam osebje, ter izvršuje ne-le za svojo potrebo tiskovine temveč tudi za druge stranke, čemur pa ni upravičen. Druge tiskarne morajo plačevati davke; ker se bo deficit te „državne“ tiskarne moral kriti z davki, druge tiskarne niso voljne prispevati s svojimi davki h kritju deficita podjetja, ki so ga ustanovili in ki ga vodijo — nestrokovnjaki. Nadalje se sklone, da se naprosi vlada, da ostane še nadalje v Sloveniji tiskarska obrt koncesijonirana, da ne zavladajo take razmere tudi pri nas kakor so na Hrvaškem in da se upelje carina na uvoz tiskovin iz inozemstva. Društvo lastnikov tiskarn v Sloveniji pristopi k Zvezi industrijalcev in zahteva, da se mu da v prehodnem gospodarskem uradu zastopnik.

dn **Mistifikacija — ali kaj?** „Slov. Narod“ z dne 7. t. m., šte. 82 prinaša na 7. str. o ureditvi uradniških in delavskih prejemkov med drugim

sledeče: „Beograd, 6. aprila. Danes je a „Služb. Novin“ izšla naredba, s katero se urejujejo začasno prejemki drž. uradništva in uslužbencev, odnosno draginjske doklade, ki jih naj drž. nastavljeni prejmejo poleg že obstoječih dosežanih doklad.“ itd. — V rokah imamo „Služb. Novine“ z dne 5., 8. in 10. aprila t. l. št. 28 do 30. Ker so številke zaporedne, ni nobenega dvoma, da „Služb. Novine“ 6. in 7. apr. sploh niso izšle; zaman pa listamo po številkah 28—30, navedene ominoze naredbe ni najti nikjer! Ali bi nam ne znalo povedati poverjenišvo za finance, ali pa morda uradnišvo „Slov. Nar.“, kdo stoji za navedenim poročilom, o katerega resničnosti v ostalem delu ne dvomimo. Ker tvorijo slov. drž. nastavljeni najhvaležnejši del jugoslovanskih državljanov in je vsaka pomota v stilizaciji zgorajšnjega poročila izključena, sodimo, da smo na neodpustljiv način zopet mistificirani ali pa namenoma — potegnjeni. — Drž. uradnik.

dn **Roparski napad.** V soboto 5. t. m. je Jožef Kitek, pos. v Vrholah zasačil na svojem podstrešju teta — nekega neznanega človeka. Ta potegne bledelo in ga dvakrat zabode v prsi. Smrtono varno ranjenega so Kiteka odpeljali v Slov. Bistrico, od tam pa v mariborsko bolnišnico. Zločinca, ki je pri belem dnevu izvršil roparski napad, zasleduje orožniška postaja v Slov. Bistrici. Po kmetih se klati mnogo sumljivih oseb, ki skušajo izvrševati vse mogoče tatvine in goljufije. Treba je pozornosti in take osebe takoj javiti bližnji orožn. postaji.

dn **Prokleti birokratizem.** Kaj se ga Jugoslavija SHS res ne more znebiti? Cemu te šikane? V župni urad nekje pride uboga vdova po potrebnih listinah, da bi dobila postavno vojno podporo od države zase in za otroke, ker ji je mož padel v vojski. Župnik ji naredi nekelekovano listino z vsemi podatki iz rojstne, poročne in mrliške knjige o vsej družini na eno polo papirja, kakor je bila prej avstrijska uprava s takimi pojasnili za podobne namene zadovoljna. Toda glej, jugoslovansko okrajno glavarstvo v Mariboru s tem ni zadovoljno: zahteva od uboge matere, naj prinese krstni list za vsakega otroka posebej, ravnotako možev in svoj krstni list posebej, dalje poročni obeh, mrliški list moža in nekaj umrlih otrok posebej. Za tistih par beraških papirnatih kron podpore naj sirota leta sedaj od Poncija dv. Pilata, ker nista z možem rojena in poročena v župniji rojstva njenih otrok. Ali vi birokratje tam doli v Mariboru res nimate drugega dela, nego uboge ljudi sekirate s takimi nepotrebnostmi? Ali mislite, da župni uradi tudi ne morejo živeti, ne da bi po nepotrebnem častili sv. birokracija, ki ni nikak svetnik katoliške cerkve, ampak le k večjemu vaš? Ali boste dali sirotam otrokom zato več podpore, če se bo vsak skazal na posebnem listu, da je prišel ob svojem na svet in da mu je očeta ubila birokraška bivša Avstrija? — Nekdo ki je bil priča omenjene šikane.

dn **Mezdno gibanje** stavbenih delavcev v Ljubljani in okolici se je končalo s posredovanjem višjega obrtnega nadzornika s povprečno 40% povišanjem mezdne plače.

dn **Tatvina.** Celjskemu trgovcu Urchu je neznan tat ukradel iz dnevne blagajne okoli K 2500.

dn **Komisija za preskrbo vračajočih se vojakov v Ljubljani** se je preselila s Turjaškega trga št. 4 v Luckmannovo hišo; vhod z vogala proti Nunski cerkvi.

dn **Draginjske doklade.** Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave je dovolila okrožnim zdravnikom na Kranjskem draginjsko doklado v izmeri 100 odst. službenih prejemkov t. j. plače aktivitetne in starostne doklade pričenši od 1. januarja 1919 dalje. — Istotako je komisija dovolila dež. cestarjem na Kranjskem 100 odst. povišek dosedaj uživane draginjske doklade od 1. januarja 1919 naprej.

dn **Lep zaslužek** se nudi prodajalcem (kolporterjem) časopisa „Jugoslavije“. Na Ruskem prodajajo časopise bivši generali, cesarski svetniki, ministri itd. Na Dunaju je vzbudil pozornost neki častnik, ki je prodajal po ulici časopise. Po svetovnih mestih ne prodajajo časopisov le dečki, temveč tudi deklice, možje in žene. Saj to ni nič sramotnega; pošteno delo človeka časti. Za prodajanje časopisov je lep zaslužek. So fantički, ki zaslužijo dnevno po 10 do 20 kron, da še celo več; nekatere dni celo po 50 do 60 kron. In to za 2-urno primeroma lahko delo. Invalidom se nudi s prodajanjem časopisov lepa prilika, da si ustvarijo eksistenco in vendar se — kljub ponovnim pozivom — nobeden ne poprime tega posla. Pa tudi za druge odrasle ljudi ne bi bila sramota, če bi se poprijeli tega posla. Pohajkovat ter prosjačit za podpore je sramota, ne pa pošteno delo. Upamo, da naš poziv ne bo zaman. Po vseh večjih krajih — zlasti pa za Ljubljano in okolico — sprejememo kolporterje, t. j. prodajalce, ki bi po cestah, uradih, gostilnah in po stanovanjih ponujali in prodajali dnevnik „Jugoslavijo“. Pogoji se izvedo v našem upravnistvu.

dn **Železniške nezgode.** Skoro vsak dan čitamo v časopisu o številnih nezgodah na železnici, katerih vzrok je mnogovrsten. Vse varnostne odredbe, žal, ne morejo preprečiti nesrečnih slučajev. Opozorjamo na današnji oglas domače zavarovalnice „Croatica“ v Zagrebu, katere glavno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani sprejema ponudbe na zavarovanje proti železniškim nezgodam po minimalni premiji 5 K za vsakih tisoč kron.

Društvene vesti.

dr **I. Splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev**, sklicuje javni društveni shod danes, 15. aprila, ob 10. uri dop. pred Mestnim domom v Ljubljani. Boda vpokojencev in zahtevanje takojšnje pomoči, tvoji razpravo. Ze vpisani člani in tisti, ki prijavijo svoj pristop pred shodom, dobijo od 9. do 10. ure, ravnotam členske izkaznice in društvena pravila.

dr **Slovensko zdravniško društvo** vabi vse svoje člane na sestanek, danes, 15. t. m. ob 5. pop. v hotelu „Union“ (vse v rožkah). Sestanka se udeležijo g. prof. dr. Čačković iz Zagreba; posebej se vabijo na sestanek ljubljanski gg. kirurgi.

dr **Izredni občni zbor proste organizacije okrož. zdravnikov** se vrši 16. aprila ob 3. uri v hotelu „Union“.

dr **O moderni in higijenični kosmetiki** priredi predavanje „Splošno slov. žensko društvo“, v sredo 16. aprila, ob 8. uri zveč v veliki dvorani „Mestnega doma“. Predavanja nadaljuje g. dr. Ivan Pintar. Vstopnina eno krono.

Razna poročila.

Češki pisatelji Jugoslovanom.

LDU Praga, 12. aprila. (ČTU) „Narodni Listy“ pišejo: V spomin na 13. april 1918 se je poslala v Belgrad nastopna brzojavka: „Svet čeških pisateljev pozdravlja svoje zveste jugoslovanske brate ob obletnici dneva, ko smo lani skupno prisegli za našo narodno stvar. Vsi smo zvesto držali svojo prisego. Vaša in naša domovina sta osvobodjeni. Da bi se še posrečilo, zavarovati Vašo bodočnost. Da bi se razpršili temni oblaki, ki do sedaj pokrivajo jasno nebo nad Vašo Adrijo. Dragi bratje! Češki pisatelji in z njimi gotovo ves češki narod čuti z Vami v veselju in v nesreči. Bodite uverjeni, da so Vam zvesta vsa srca čehoslovanskega naroda.“ Podpisi: Viktor Dyk, Jaroslav Kvapil, Antal Stašek, Alojzij Jrasek, Machar in Josip Tomajer.

Najnovejše vesti.

Bissolatti za sporazum z Jugoslovani.

Curih, 14. aprila. (Pos. por.) Iz Pariza javljajo, da je Bissolatti sprejel sporazum z Jugoslovani. Bissolattijevi akciji pripisujejo v Italiji veliko politično važnost. Spor naj bi se rešil tako, da bi njegova rešitev zadovoljila oba naroda. Minister Orlando se nahaja vsled tega v težkem položaju.

Jugoslovansko-romunska meja.

Curih, 14. aprila. (Pos. por.) Iz Pariza poročajo, da so romunske meje urejene tako, da dobi Romunija Orsovo in Temešvar, dočim pripadejo ostala mesta Jugoslaviji.

Rešitev naših meja?

Curih, 14. aprila. (Pos. por.) Po zadnjih poročilih iz Pariza je zagotovljeno, da dobi Italija Trst, Gorico in Istro, Jugoslavija pa Reko in Dalmacijo. Glede Koroške so na mirovni konferenci mnenja, naj se določi tam državna meja na podlagi plebiscita. (V koliko je ta vest resnična, ne vemo. Vesti iz Pariza prihajajo le posredno k nam in je skoraj gotovo, da dobijo med potjo različne barve. Naš poročevalec poroča pač tako, kakor jih izve. Op. ur.)

Socijalisti v opoziciji.

Zagreb, 14. aprila. (Izv. por.) Slovenska socijalistična poverjenika Anton Kristan in Alb. Prepeluh sta dobila od stranke nalog, naj izstopita iz pokrajinske vlade v Ljubljani.

Boljševiško gibanje v Italiji.

LDU Berlin, 14. aprila. (ČTU). Iz Curiha javljajo: Katoliška „Italia“ javlja odstop italijanskega finančnega ministra Meda radi političnega položaja v Italiji in radi naraščanja boljševiških struj. Tržaški socijalisti so sklenili, da se pridružijo italijanskim oficijalnim socijalistom, ki zahtevajo socijalno republiko.

Ljenin se je vračunal.

LDU Stockholm, 14. aprila. (Dun. KU). Zastopnik Wolffovega urada poroča o razgovoru, ki ga je imel pred kratkim z Ljeninom, nastopno: Ljenin je priznal, da se je v svojem naziranju, do kdaj mora nastopiti sve-

tovna revolucija, vračunal. Ta bo nastopila najkasneje v desetih letih. Rusija pa ne more tako dolgo čakati. Kar najhitreje je treba poskrbeti za prometne možnosti. Železniške proge se morajo čimprej popraviti. Železi bi bilo, da v tem oziru pomagajo tudi nemški inženirji in da bi Rusija dobila tudi nemške lokomotive na razpolago.

Za železničarje.

Ljubljana, 14. aprila. V zadevi izboljšanja plač železničarjev in drž. uslužbencev se je deželna vlada ponovno obrnila brzojavno na osrednjo vlado.

Potovanje politikov v Dalmacijo.

Belgrad, 14. aprila. (Izv. por.) Velika večina politikov in državnikov se je že odpeljala na velikonočne počitnice. Danes je odšla zadnja skupina pod vodstvom ministrov dr. Korošca in dr. Kramerja v Dalmacijo in ostane tam preko velikonočnih praznikov.

Zagrebski „Srbski“ Sokol!

Zagreb, 14. aprila. (Izv. por.) Včeraj popoldne se je vršil občni zbor zagrebskega „Srbskega Sokola“. Občni zbor je soglasno sprejel predlog popolnega nar. ujedinjenja. Iz naslova „Srbski Sokol“ se črta beseda „Srbski“, tako da se bo „Sokol“ zval odslej samo „Sokol v Zagrebu“. Kakor znano, je hrvatski Sokol pred par dnevi odklonil predlog, da bi iz svojega naziva črtal označbo „Hrvatski“ in postal skupen „Jugoslovanski Sokol“.

Dr. Andjelinovič izključen iz svoje stranke.

Zagreb, 14. aprila. (Izv. poroč.) Osrednji odbor starčevičanske stranke prava je imel 12. t. m. sejo, na kateri se je bavil z izstopom dr. Andjelinoviča iz Nar. kluba. Odbor je sklenil, da dr. Andjelinoviča ne priznava več kot člana stranke ter ga je pozval, da odloži mandat.

Italijani proti štrajkom.

Bakar, 14. aprila. (Izv. por.) Italijanski poveljnik je izdal naredbo, s katero je pod strogimi vojaškimi kaznimi prepovedano vsako štrajkovno gibanje.

Gospodarstvo.

g Prijava državnih rent in vojnih posojil. Da se more sestaviti v svrhu pregleda in nastanka naše plačilne bilance skupna svota vseh nam (v Sloveniji) lastnih vrednostnih papirjev, in sicer državnih rent in vojnih posojil avstrijskih in ogrskih, ter drugih založenih papirjev, kakor obli-gacij, zastavnih pisem, železniških pri-oritet in končno tudi delnic podjetij izven Jugoslavije, je treba napraviti točen seznam vseh v privatnih rokah se nahajajočih vrednostnih pa-pirjev stare monarhije in podjetij, ki so pripadale prej k njej, a so sedaj zunaj mej Jugoslavije. Da bode sta-tistika točna je v velikem interesu vsakega posameznega kakor tudi sploš-nosti, ter je vsled tega, da se ne bi domnevalo kakih davčnih in podobnih uradnih odredb za tem pozivom, kar bi marsikoga odvrgnilo od prijave, sprejela sestavo te statistike privatna tvrdka: Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, v Ljubljani. Priglasiti je torej samo pisмено po dopisnici na ta na-slov, vse gori navedene vrednostne papirje z imenom in naslovom lastnika, ter je navesti tudi, ali se papirji na-hajajo v Jugoslaviji ali izven nje. Na pr.: „Prijavljam: K 2000— 40% avstr. kronske rente, K 5000— 5 avstr. voj. pos. zakl. in K 6000— 40% železn. prior. Kranj—Tržič. Prva dva papirja sta tukaj, tretji na Dunaju. Andrej Maček, posestnik Vrhnika 125.“ Na-sloviti je dopisnico: Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana 147. — Ker so ti podatki izredne važnosti za vse naše gospodarstvo, kakortudi za posamezne lastnike vrednostnih pa-pirjev velikega pomena, se prosijo denarni zavodi, zupni uradi in druge vplivne osebe, da gredo vsem radi prijave vprašujočim s pojasnili na roke. Denarni zavodi, uradi in korpo-racije, ki dosedaj še nikjer niso pri-javili stanje svojih vredn. papirjev, se v-ljudno prosijo, da v interesu popol-nosti te statistike istotako prijavijo se-danje stanje svojih gori navedenih vredn. papirjev. Vse prijave naj se gotovo izvršijo najkasneje do 26. apr. 1919, da se more statistika takrat za-ključiti. Slovenski listi se prosijo v interesu stvari same, da blagovolijo do ravno navedenega roka parkrat objaviti ta poziv. — Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana. pošt. predal 147.

g Koruzo za seme za zeleno krmno oddaja Žitni zavod. Naročijo jo lahko županstva ali kmetijske korpo-racije. Koruzo v storžih bo oddajal Žitni zavod po 130 kron za 100 kg, pristo nasute v vagon, franko postaja Ljubljana. Koruza je že na na potu li. dospe v Ljubljano še pred Veliko nočjo. Naročniki naj navedejo točen naslov, pošto, bližnjo brzojavno in železniško postajo.

g Koruzo v storžih prejme Žitni zavod še pred Veliko nočjo. Cena koruzi v storžih je 130 kron za 100 kg, prosto nasuta v vagon, franko Ljubljana; deske in morebitne prazne vreče se morajo vrniti. Naročijo jo lahko županstva, aprovizacijski odseki in gospodarski odbori. Ta koruza se običajno ne bo računala v kontingent. Naročniki naj navedejo natančen na-slov, pošto, bližnjo brzojavno in železniško postajo.

Darovi.

Nase uredništvo je prejelo:
Za jugoslovanski obrambni sklad:
Orožniške postaje: Jesenice K 120—,
Boh. Bistrica K 70—, Kranjska gora K 80—,
Spiljek 179—, Zidani most K 105—, Do se-daj skupno K 166450.
Za sirote: N. Patik, Radovljica K 10—.

Listnica uredništva.

L. Orel, Radgona: V kakšen namen ste poslali K 326—?

Aprovizacija.

a Krušno moko bodo prodajali. V I. okraju. Na krušne izkaznice št. 1 in 2 Čizman, Pred Škofijo na izkaznico št. 3 in 4, Špenko, Kopitarjeva nlica. V II. okraju, na izkaznico št. 5, 6 in 7, Zorman, Stari trg, na izkaznico št. 8 in 9, Zore, Sv. Florjana nlica. V III. okraju, na izkaznice št. 11, 12 in 13, Vreček, Korunova ulica, na izkaznico št. 14 in 15, Velkavrh, Rimska cesta. V IV. okraju na izkaznice št. 16, 17 in 18, Fajdiga, Valvazorjev trg, na izkaznico št. 19 in 20, Leskovec-Meden, Jurčičev trg. V V. okraju na izkaznice št. 21, 22 in 23 Zorc, Dunajska cesta, na izkaznice št. 24, 25 in 26 Sark, Marije Terezije cesta. V VI. okraju na izkaznice št. 27, 28 in 29 Simončič Sv. Petra cesta, na izkaznice št. 30 in 31 Mencinger Anton, Sv. Petra cesta. V VII. okraju na izkaznice št. 32 in 33 Skubic, Sp. Siška, na izkaznice št. 34 in 35 Zorman, Sp. Siška, V VIII. okraju na izkaznice št. 36, 37 in 38, Sarabon, Zaloška cesta, na izkaznice št. 39, 40 in 41 Sušnik, Zaloška cesta. V IX. okraju na izkaznice št. 42 in 43 Marenčič, Dolenjska cesta. V X. okraju na izkaznice št. 44, 45 in 46 Marn, Glince.

a Prodajalci kruha in peki naj v to-rek vprašajo vsako stranko ako hoče mesto kruha krušno moko. Kdor hoče moko, naj se mu vrne krušne karte in prečrta krušno legitimacijo na katero bode potem dobival moko v gori navedenih trgovinah. Krušne izkaznice pa spravi prodajalec moke, da se izkaže koliko je izdal moke. Gori navedeni prodajalci krušne moke naj se takoj zgla-se v mestni posvetovalnici, ker se mora moka že v sredo zjutraj prodajati.

a Vsi prodajalci moke naj se zgla-se v mestni posvetovalnici, ker se bo dajalo za praznike, na vsako izkaznico za moko se pol kilograma moke za pecivo. Kilogram moke za kruho, ki se dobi vsakih 14 dni se nakaže drugi leden.

a Prispevki za cenejši kruh za člane ubožne akcije z A B in C izkaznicami, za I. in II. uradniško skupino ter na B in C izkaznice za Moste in Vič, se izplačujejo samo še danes, 15. aprila, dopoldne v mestni posvetovalnici, popoldne pri krušni komisiji na magistratu. Pozneje je vsako izplačilo iz-ključeno, ker se komisija, ki plačuje te pri-spevke razide in bo vsak zamudnik posledice sam nosil.

a Prodaja moke za praznike. Na vsako izkaznico za moko se dobi pol kilograma moke za pecivo, kilogram stane 466 K. — Strankam naj se odreže od močne izkaznice le desno polovico, da dobe prihodnji teden na izkaznice za moko še 1 kg moke za pecivo.

a Prodaja krušne moke mesto kruha. Na vsako krušno rodniško legitimacijo, na katero je pritisnil prodajalec krušne moke svojo štampiljo, se dobi za vsako osebo en kilogram krušne moke, ki stane 466 K. — Strankam se smejo odvzeti le odrezki za sredo, četrtek, petek in soboto. Kdor pa ne more vzeti naenkrat vse krušne moke, jo vzame lahko tudi samo na eden ali dva od-rezke. V tem slučaju imajo prodajalci krušne moke postopati sledeče: n. pr. Na krušni legitimaciji je vpisanih pet oseb, ker dobi vsaka oseba po en kilogram moke, dobi stranka na štiri odrezke za sredo, četrtek, petek in soboto skupaj pet kilogramov moke. Če ne more vzeti stranka hkratu vse moke, dobi lahko na odrezek za sredo četrtno vse moke, torej eničetr kilograma, na od-rezke za sredo in četrtek polovico vse moke torej dvačetr kilograma itd. Na ostale štiri odrezke se bo dobilo pozneje še po 40 dkg za osebo, kar se pravočasno objavi. S tem bo cela krušna legitimacija izrabljena, ker se na tekoče krušne legitimacije ne dobi za osebo več kot skupaj 1 kg 40 dkg moke namesto kruha.

izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Kupi se omara za perilo in usnjat avtomobilni po-vrtnik. Ponudbe na poštni predal 68 v Ljubljani. 360

Automobil, teretni manji, kupio bi. Ponude molim H. Novak, Maksimirska 64, Za-greb.

Službe:

Djevojku, jaknu, pošteno, koja ponešto kuhati znađe. Plača 80 kruna. Prima H. No-vak, Maksimirska cesta 64, Za-greb.

Strojnik, izkušen pri par-nih, eksplozivnih ali elek-tričnih strojih in v delu pri motorjih izvežban, išče služ-be. Cenjene ponudbe pod šifro „Zanesljiv“ na upravniš-tvo lista. 330

Postrežnica (mlajša moč) katera se tudi razume na kuho, se sprejme takoj za dnevno postrežbo od 7. zju-traj do 2. pop. Plača mesečna, hrana v hiši. Vpraša se pri Šibenik, Gosposka ul. 16. 460

Zastopnik, dobro vpeljan, išče zastopstev za Kranjsko, Stajersko in Koroško. Cenj. ponudbe pod Janko Jagodič, Ljubljana, Mar. Ter. cesta 10 465

Razno:

Zastoj dobri vsak čebul-ček za lastno porabo v trgo-vini s semeni Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ul. 12. 337

Hotel „Triglav“ na Bledu, renoviran z moderno opremo in električno razsvetljavo je zopet odprt. 334

Naravno malinovo in ci-tronovo esenco in druge po-trebščine za izdelavo dobrih pokalic, kakor tudi 70 odst. malinovo fondat-esenco za aromatiziranje kandi-rov pri-poroča: Destilacija e-senc Srečko Potnik, Ljubljana, Slomškova ul. 27. Istotam se kupijo sveži in čisti olupki oranž po 15 K za kg. 183

U Ljubljani putujućem sl. občinstvu se preporuča Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljub-ljana, nasproti glavne pošte. 591

Meblovano mesečno sobo iščem takoj. Ponudbe pod „Soba“ na upravništvo „Ju-goslavije“. 343 3-1

Trgovci s pohištvo!!! Kdo izmed njih bi me hotel zalagati z vsem potrebnim pohištvo in na nekem jak- ugodnem kraju, kjer tega zelo primanjkuje, da mu prodam za gotove procente. Vse drugo ustmeno. Ponudbe na uprav-ništvo tega lista pod šifro: „Pohištvo.“ 340

Zamenjam fino lovsko puško za dobro ohranjene plašče za moško kolo. Selo št. 19 (zraven pošte) pri Lju-bljani. 204

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Gospodična, mlada inte-ligentna se želi v svrhu po-znejše možitve seznaniti z inteligentnim, vnetim Ju-go-slovanom, ki ima srce na pravem mestu. — Oglasi naj se s sliko, poštoležeče „Maj“, Konjice. 221

Intelligenten, vesel, 27 let-n mladenič želi znanje z veselo, blago gospodično. Po-nudbe pod „Biser“ na uprav-ništvo lista. 339

Star sem 21 let, s pre-moženjem 13.000 K, obrtnik. Želim znanja z gospodično, ali tudi vdovo z enim otro- kom, ki bi imela kakšno obrt ali gostilno, oziroma premo-ženje. Ponudbe s sliko pod „Ljubezen“ na podružnico „Jugoslavije“ v Ptuj.

Star sem 28 let, izučen čevljar, spremljenjem 8 tisoč kron. Želim se poročiti z ka-ko čevljarsko hčerko. Vdova, ki bi imela kako obrt, ni iz-ključena. Ponudbe s sliko pod „Bodočnost življenja“ na po-družnica „Jugoslavije“ v Ptuj

Star sem 32 let, s premo-ženjem 15.000 K, obrtnik in varčljiv že izza mladih let. Želim se poročiti s pridno gospodično, ki bi imela ve-selje dogospodinjstva. Izklju-čena tudi ni vdova, ki bi imela svojo posestvo. Ponudbe s sliko pod „Spomlad“ na u-pravništvo podružnice „Jugo-slavije“ v Ptuj.

Proda se graščina

ležeča na zdravem kraju, z nekoliko oralov zemlje, s 5 popolnoma oprem-ljenimi sobami, pripravna za miru potrebne ljudi ali za sanatorij. Vpraša se v podružnici „Jugoslavije“ Celju. 934 2—1

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne preste. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljub-ljani, zraven rotovža.

Prima bosanske slive

v vrečah à K 540 za kg netto, prodaja dokler traja zaloga trg. špedicijska in komisijska delniška družba „BALKAN“. — Vreče se zaračunajo 5 K za komad. 936 3—1

Trte naprodaj

cepljene na Rip portalis, raz-ličnih kakovosti, prve in druge. Cena trtam I. vrste 2 K, II. vrste 1 K. — Zglasiti se je osebno ali pisмено, dokler je še kaj zaloge pri posestniku (trtnarju)

Franc Horvat
Mostje, pošta Juršinci, Ptuj

Najboljše

uspehe imajo oglašji v dnevniku „Jugoslavija“! Ako iščete slu-žbe, ali pa če imate kaj naprodaj ozi-roma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v „Jugoslaviji“

Društvo lesnih industrijev v Ljubljani
razpisuje mesto 938 2 1

ravnatelja.

Zahteva se popolna praksa v eksportu prek morja. Pisarna se bo otvorila v pristaniškem mestu čim-preje mogoče. — Ponudbe je poslati na naslov: F. Heinrich, lesni industrijec, Škofja Loka.

Sprejmemo inteligentnega spretnega

akviziterja

za nabiranje oglasov. Zaslužek lep in trajen. Upravništvo „Jugoslavije“.

Sprejmemo spretno

kolporterje (prodajalce)

za dnevnik „Jugoslavijo“. Zaslužek lep in stalen. Upravništvo „Jugoslavije“.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plača najbolje **Firma J. KUŠLAN** Kranj (Gorenjsko).

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih iz-delkov“ 853 priporoča cenjenim odje-malcem prvovrstne barve, firnež, samokolnice itd. Naročila sprejema **Ivan Ferlež, Celje.** Kupuje laneno seme po najviš-jih dnevnih cenah.

Prodaja raznovrstnega pohištva

pod roko v skladi-šču „BALKAN“ od danes naprej vsaki dan.

Železnokonstruksijska delavnica

elektrarna Fala
ob Dravi prevzema

dobavo in montažo železnih nadstavnih stavb, konstrukcij za zaježilne naprave, na-poljevalne, drogeve itd.

Cebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni **J. KOPAR, svečar** Ljubljana, Celovška c. 90.

Proda se:

Jedmer za seme, nekaj 100 kg se proda 335

Posestvo. Proda se hiša, pet minut od postaje Poličan, zraven je električna luč, do-vojen je točiti vino in pivo, ter velika njiva, sadonosnik svinjski hlevi; pripravno za vsakega rokodelca. Cena je 32.000 K. Ponudba na Va-lenčin Jančič, Sp. Polčane, Stajersko. 220

Cepljene trte na prodaj in korenjaki Rip P. — Cena po dogovoru. Naročila spre-jemlje dokler je kaj zaloge Janez Werbnjak, trtnar, Breg pri Ptuj. 224

Proda se vila v Rožni dolini. Poizve se Prešernova ulica št. 26. 358 2—1

Proda se večja partija transportnih sodov po K 150 liter eventualno se tudi lahko izposodi proti primerni od-škodnini. Istotam se proda več vozov, med njimi en „landauer“. Josip Kirbisich v Celju. 356

Prodajam vinske sode. ulice pri g. Martelanc, Metelkova ulica 19. 342

Seno prešano v balah in prosto je za oddati v Celju. Naslov v upravi lista. 338 3-1

Krumpir. — Više vagona krumpira, cena 80 kruna po 100 kg za prodati. H. Novak, Maksimirska cesta 64, Zagreb.

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe

na upravništvo pod „Vinski sodi“. 472

Mayerjev konverz. le ksilon se kupi. Ponu-be na upravništvo lista. 472

Kupi se nekaj stare do-bro ohranjene moške in žen-ske obleke. Ponudbe na Jo-sip Kranj, Križevniške ulice št. 4, gostilna. 359 3—1

Pekarija na Spod. Šta-jerskem ali Koroškem se želi kupiti ali vzeti v najem. Po-nudbe na upravništvo tega lista pod „Pekarija“. 353

Kupim pneumatiko in zračnice. Cenjene ponudbe z navedbo dimenzije in cene na poštni predal 26, glavna pošta, Ljubljana. 340 3—1

Gospodje trgovci!

Velikonočni prazniki niso več daleč, pa bi prosil gg. trgovce, da takoj pošljejo naročila za „Adria“
pecilni prašek in vaniljin sladkor
 da zamorem naročila izvršiti pravočasno in vsem udovoljiti.
 Nadalje priporočam: 800 1
pravi škrob, čaj, „Adria“-kavo s sladkorjem, testenine itd.

Naročila se izvršujejo takoj in točno!

„Adria“-izdelki F. ŠIBENIK
 Ljubljana, Gosposka ulica 16.

Ne naročajte tujih znamk, ko imate dobro in po ceni blago doma; domači izdelki naj zavzemajo vedno prvo mesto.

Kupim
 vsako množino

jabolčnika

kakor tudi 420
 jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana 1., poštni predal števil. 163.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporočam **Zvezna tiskarna**

v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

Po 8 kron **VINO** Po 8 kron

izvrstno, iz okolice Sv. Ivan, Zelene, Kašina, Križevci in Moslovina, 408 3-1
 kakor Štajersko, se toči čez ulico v kleti

hotela Tratnik na Sv. Petra cesta št. 25.

Priporočam se tvrdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

ob Ljubljani.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se prodaja: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletno z valjčnimi zastori, mera 135x184, 63x184, 20 59x184 in eno rabljeno 90x162. 13

„Croatia“ gozdna industr. delniška družba v Zagrebu

Je otvorila

svojo podružnico v Ljubljani, Marija Terezija c. 2

Kupuje gozdove, vsake vrste rezanega in okroglega lesa, drva, oglje i. t. d. po najvišjih dnevnih cenah. 491

Narodna Banka d. d.

Zagreb Dionička glavnica K 10.000.000. Pričuve K 300.000
 Prima uloške sa 4%

Stara in dobro vpeljana

trgovska agentura in komisijsko podjetje

s I^a referencami, sprejme zastopstva boljših tvrdk za kolonijalno blago, spirituoze, žganje in vina ter k tej stroki spadajoče predmete.

Cenjene ponudbe naj se pošiljajo na naslov: „Solidna trgovina“ pošto ležeče Celje.

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika

izbrani spisi.

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

: Propagandna brošura :
 za mirovno konferenco!

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilogo dr. N. Županiča. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od nekdanj demokracičen narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro razširjajte med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole, društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno. Koroška je bila naša že od nekdanj in mora biti tudi v bodoče!

: Propagandna brošura :
 za mirovno konferenco!

VINO

stare in novo, 860 1
 slivovko, rum i. t. d.,
 nudim po najnižjih cenah.

Kupujem
 suhe gobe, dobre vreče in želod.
M. Rant, Kranj.

Javna dražba manufakturnega blaga.

Dne 15. aprila ob 10. uri dopoldne se vrši v skladiščih „Balkana“ na Dunajski cesti javna dražba raznega suknene blaga.

Železniške nezgode na dnevnem redu!

Zavarovalnica „CROATIA“ v Zagrebu
 zavaruje proti nezgodam na železnici.

Premija za vsakih tisoč kron K 5.— enkrat za celo življenjsko dobo. — Prospekte pošilja brezplačno in sprejema ponudbe

Glavno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Stari trg št. 11.
 Kot prijava zadošča dopisnica.

Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturami prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane

za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravištvu „Kurenta“ v Ljubljani, Marijin trg števil. 8.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

— ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884 —
 sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

— Zahtevajte prospekte —

katera pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustna pojasnila 771 1

Glavno zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Stari trg števil. 11.

Sprejemamo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.